

EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2023/1875**av den 10 maj 2023****med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska miljöbyrån (EEA) för budgetåret 2021**

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

- med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska miljöbyrån för budgetåret 2021,
 - med beaktande av artikel 100 i och bilaga V till arbetsordningen,
 - med beaktande av yttrandet från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet,
 - med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0143/2023), och av följande skäl:
- A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen för Europeiska miljöbyrån⁽¹⁾ (byrån) uppgick den slutliga budgeten för budgetåret 2021 till 64 867 177 EUR, vilket är en minskning med 27,64 % jämfört med 2020. Byråns budget härrör huvudsakligen från unionens budget och bidraget från Eftastaterna (79,26 %) och från bidrag inom ramen för specifika avtal (20,73 %), särskilt för programmet Copernicus.
- B. Revisionsrätten fastställer i sin rapport om årsredovisningen för byrån för budgetåret 2021 (revisionsrättens rapport) att man har uppnått en rimlig säkerhet om att byråns årliga räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar med uppskattning att insatserna för uppföljning av budgeten under budgetåret 2021 resulterade i ett budgetgenomförande på 100 % av åtagandebemyndigandena för det innevarande året, vilket är en liten ökning med 0,04 % jämfört med 2020. Parlamentet noterar att genomförandegraden för det innevarande årets betalningsbemyndiganden var 84,90 %, vilket innebär en minskning med 1,18 % jämfört med det föregående året.

Verksamhetsresultat

2. Europaparlamentet noterar byråns resultat i fråga om biologisk mångfald och ekosystem, begränsning av och anpassning till klimatförändringar, folkhälsa och miljö, den cirkulära ekonomin och resursanvändning, hållbarhetstrender, hållbarhetsutsikter och hållbarhetsinsatser samt, i synnerhet, i fråga om det särskilda målet att tillhandahålla bedömningar och indikatorer till stöd för EU:s hållbarhetsambitioner. Parlamentet noterar vidare att 2021 var det första året för genomförandet av EEA:s och Eionets strategi för 2021–2030, som är anpassad till EU:s politiska prioriteringar.
3. Europaparlamentet betonar att byrån tillhandahåller tillförlitlig och oberoende miljöinformation. Parlamentet lovordar kvaliteten på dess resultat under 2021, såsom lanseringen av verktyget MapMyTree inom ramen för åtagandet om 3 miljarder träd i EU:s strategi för biologisk mångfald, stödet till förhandlingarna om den europeiska klimatlagen och inrättandet av det europeiska vetenskapliga rådgivande organet för klimatförändringar och lanseringen av en ny webbportal till stöd för bullerrapportering.
4. Europaparlamentet noterar att byrån använder centrala resultatindikatorer för att kvantitativt övervaka byråns verksamhetsresultat i förhållande till bl.a. dess operativa verksamhetsplanering, genomförandet av det årliga arbetsprogrammet, ekonomisk förvaltning och personalpolitik. Parlamentet noterar särskilt genomförandet för 2021 på 89 % vad gäller centrala rapporter och bedömningar, vilket var aningen under det uppställda målet, och budgetgenomförandegraden på 95,2 % beräknat som en procentandel av betalningar som gjorts inom den lagliga/avtalsenliga tidsfristen. Parlamentet uppskattar att de centrala resultatindikatorerna uppfylldes och det faktum att byrån har uppmärksammat åtgärder som kan effektivisera byråns arbete och göra det mer ändamålsenligt. Parlamentet rekommenderar dock att byrån noterar de indikatorer som inte har uppfyllts eller som dras med förseningar.

(¹) EUT C 141, 29.3.2022, s. 12.

5. Europaparlamentet noterar att byrån under 2021 hade ett effektivt samarbete med Eionet, EU:s institutioner och globala aktörer. Parlamentet noterar med uppskattning den centrala roll som byrån har spelat för att stödja miljö- och klimatåtgärder som bidrar till att genomföra EU-strategier, den europeiska gröna given och förslaget till det åttonde miljöhandlingsprogrammet.
6. Europaparlamentet påminner om att byrån under 2021 tog sig an nya uppgifter till stöd för genomförandet av EU:s miljöambitioner som en del av den europeiska gröna given och det åttonde miljöhandlingsprogrammet, vilket också bidrog till EU:s globala åtaganden och därmed stärkte byråns ställning som en viktig källa till politiskt relevant miljöinformation.

Personalpolitik

7. Europaparlamentet noterar att 99,28 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2021. Av de 140 tjänster som fick tillsättas enligt unionsbudgeten (jämfört med 130 tjänster 2020) hade 3 tjänster för fast anställda tjänstemän respektive 136 tjänster för tillfälligt anställda tillsatts. Parlamentet noterar dessutom att 79 kontraktsanställda och 18 utstationerade nationella experter arbetade för byrån 2021. För att de ambitiösa uppgifterna på unionens väg mot klimatneutralitet, en cirkulär ekonomi och naturrestaurering ska kunna utföras ordentligt anser parlamentet att antalet anställda vid byrån bör öka under de kommande åren. Parlamentet påminner om att det enligt kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur kommer att behövas ytterligare 12 tjänster enbart för att övervaka målen i denna framtida förordning. Parlamentet påpekar att beslutsfattarna är beroende av byråns expertis och stöd för att genomföra de reformer som krävs för att uppnå en klimatneutral framtid. Parlamentet uppmanar därför byrån och kommissionen att undersöka vilka möjligheter det finns att göra så och att underrätta den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten. Parlamentet betonar att om byrån inte får tillräckligt med resurser kan det undergräva institutionernas förmåga att uppfylla sina åtaganden i fråga om den europeiska gröna given.
8. Europaparlamentet noterar med oro den ojämna könsfördelningen inom myndighetens högsta ledning, där 6 av 9 chefer (67 %) är män. Parlamentet noterar den jämna könsfördelningen bland byråns styrelseledamöter, där 18 av 38 ledamöter (47 %) är män. Parlamentet noterar den jämna könsfördelningen bland byråns totala personal, där 112 av 206 anställda (54 %) är kvinnor. Parlamentet uppmanar byrån att vidta konkreta åtgärder för att snarast möjligt förbättra könsfördelningen på alla nivåer i byråns hierarki och att avlägga en rapport för den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten.
9. Europaparlamentet noterar med utgångspunkt i uppföljningen av 2020 års ansvarsfrihetsbetänkande att byrån avseende sin personalpolitik tog fram en flerårig policyram för personal som är anpassad till EEA:s och Eionets strategi för 2021–2030 och som tar upp fem huvudområden. Parlamentet noterar även att byrån har en samordnare av frågor som rör välbefinnande.
10. Europaparlamentet noterar med utgångspunkt i uppföljningen av 2020 års ansvarsfrihetsbetänkande att byrån avseende lagstiftningen om hållbar finansiering avsatte ytterligare en tillfälligt anställd som ska arbeta med hållbar finansiering under 2021 och att denna tjänst enligt finansieringsöversikten bara ska finnas i tre år. Efter dessa tre år kommer byrån inte längre att kunna utföra dessa stöduppgifter i samma omfattning som nu.
11. Europaparlamentet noterar att byrån fortsätter att rapportera sin resursbedömning till kommissionen. Parlamentet noterar även att efter en diskussion med kommissionen kommer ny lagstiftning att täcka stödfunktioner och att byrån har sagt att den extra stödtjänst som är knuten till den planerade förordningen om restaurering av natur inte kommer att räcka.
12. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att byrån har en policy för att skydda individens värdighet och förhindra mobbning och sexuella trakasserier och att en internetbaserad kurs om etik och integritet bl.a. ligger till grund för denna policy. Parlamentet noterar att byrån på sitt intranät erbjuder ett nätverk av konfidentiella rådgivare och praktisk information om hur man går tillväga för att rapportera påstådda trakasserier och för att i förtroende kontakta en rådgivare.
13. Europaparlamentet påminner om vikten av att utveckla en långsiktig personalpolitik som hanterar balansen mellan arbete och privatliv, livslång vägledning och erbjudande av särskilda utbildningsmöjligheter för karriärutveckling, jämn könsfördelning inom alla personalgrupper, distansarbete, rätten att inte vara uppkopplad, förstärkt geografisk balans för att få till stånd en lämplig representation från samtliga medlemsstater samt rekrytering och integration av personer med funktionsnedsättning samt säkerställande av att de behandlas lika och att deras möjligheter främjas på bred front.

Upphandling

14. Europaparlamentet noterar att byrån fortsätter att aktivt eftersträva gemensamma upphandlingsförfaranden med kommissionen i form av ramavtal liksom att använda olika kommissionssystem och kommissionstjänster.
15. Europaparlamentet noterar med utgångspunkt i revisionsrättens rapport att byrån ändrade ett ramavtal för tjänster inom reparation och underhåll av byggnader genom att fördubbla den ursprungliga maximala budgeten från 500 000 euro till 1 000 000 euro och att detta motiverades med det undantag som är tillämpligt på förhandlade förfaranden utan föregående offentliggörande, för vilket villkoren inte var uppfyllda. Dessutom hade de villkor i budgetförordningen som gör det möjligt att ändra avtal utan ett nytt upphandlingsförfarande inte uppfyllts. Parlamentet konstaterar med oro att revisionsrätten anser att ändringen var oriktig. Parlamentet noterar dessutom att det under 2021 inte gjordes några betalningar inom ramavtalet i fråga.
16. Europaparlamentet påminner om vikten av att i samband med alla upphandlingsförfaranden säkerställa rättvis konkurrens mellan anbudsgivare och att köpa in varor och tjänster till bästa pris med respekt för principerna om transparens, proportionalitet, likabehandling och icke-diskriminering. Parlamentet begär att de it-verktyg för e-upphandling som utvecklats av kommissionen ska införas. Parlamentet efterlyser ett uppdaterat förtydligande av förfarandena och mallarna i riktlinjerna för upphandling. Parlamentet noterar bekymrat revisionsrättens iakttagelse att bristerna i den offentliga upphandlingen ökar och fortfarande är den största källan till oriktiga betalningar för de flesta EU-byråer.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

17. Europaparlamentet uppmärksammar byråns befintliga åtgärder och pågående insatser för att förebygga och hantera intressekonflikter samt skydda visselblåsare. Parlamentet noterar att det inte pågick några visselblåsningsärenden under 2021 och att inga sådana ärenden heller hade inletts eller avslutats detta år. Parlamentet noterar att inga fall av intressekonflikter rapporterades 2021.
18. Europaparlamentet noterar med utgångspunkt i uppföljningen av 2020 års ansvarsfrihetsbetänkande att byrån fortsätter att kontrollera vilka meritförteckningar och intresseförklaringar som har lämnats in och påminner styrelseledamöterna om att på frivillig basis lämna in sina meritförteckningar och intresseförklaringar, om detta inte redan är gjort.
19. Europaparlamentet insisterar på att det behöver införas mer systematiska regler om transparens, oförenligheter, intressekonflikter, olaglig lobbyverksamhet och svängdörrsproblematik. Parlamentet uppmanar byrån att stärka sina interna kontrollmekanismer, bland annat genom att inrätta en intern mekanism för korruptionsbekämpning.

Internkontroll

20. Europaparlamentet konstaterar den strukturella förändring som följde på införandet av projektet "Future workplace". Parlamentet noterar förberedelserna av projektet för förbättring av kvalitetsstyrningssystemet för att åtgärda kartlagda svagheter, såsom ofullständig efterlevnad vad gäller beståndsdelarna avseende kontrollmiljö, kontrollverksamhet samt information och kommunikation.
21. Europaparlamentet noterar bekymrat med utgångspunkt i revisionsrättens rapport att ett ramavtal för tillhandahållande av matsals- och cateringtjänster i byråns lokaler vid två olika tillfällen förlängdes och att byrån i samband med den första förlängningen inte registrerade ett undantagsmeddelande, vilket strider mot byråns interna kontrollbestämmelser som kräver att alla avvikelser måste dokumenteras, motiveras och godkännas. Vidare noterar parlamentet bekymrat att byrån i samband med den andra förlängningen utarbetade ett undantagsmeddelande, men däremot inte registrerade det i det centrala registret över undantag. Parlamentet noterar byråns svar att covid-pandemin hindrade planeringen och inledandet av en anbudsinfordran för ett nytt ramtjänsteavtal. Parlamentet uppmanar byrån att stärka sitt system för internkontroll i detta avseende.

22. Europaparlamentet noterar med utgångspunkt i revisionsrättens rapport att byrån i ett tjänstekontrakt för tillhandahållande av stödtjänster för det geografiska informationssystemet använde en kontraktsändring för att förlänga utförandet av tjänsterna med en månad, från den 28 februari 2021 till den 31 mars 2021. Parlamentet noterar bekymrat att ändringen trädde i kraft först den 22 mars 2021 när den undertecknats av båda kontraktsparterna, vilket innebär att tjänster tillhandahölls under en period på 22 dagar som inte omfattades av något kontrakt. Parlamentet noterar att byrån, trots att den hade upptäckt detta, inte hade registrerat något undantagsmeddelande. Parlamentet noterar byråns bekräftelse att förseningen berodde på en miss. Parlamentet välkomnar byråns svar att den kommer att stärka sina kontroller och förfaranden för att minska risken för att förlängningar av kontrakten försenas och se till att undantagsmeddelanden registreras när ofrivilliga överträdelser av budgetförordningen sker.
23. Europaparlamentet noterar med utgångspunkt i revisionsrättens rapport att byrån inom ett avtal för tillhandahållande av it-tjänster betalade för sidotjänster enligt ett separat arbetspaket till ett belopp av 25 000 euro utan att först ha kontrollerat exakt vilka profiler och dagstaxor som entreprenören faktiskt hade tillämpat när tjänsterna levererades och fakturerades. Parlamentet noterar med utgångspunkt i byråns svar att den har vidtagit åtgärder för att vid framtida beställningar ta hänsyn till revisionsrättens betänkligheter.
24. Europaparlamentet påminner om vikten av att stärka förvaltnings- och kontrollsystemen för att säkerställa att byrån fungerar väl. Parlamentet insisterar bestämt på att förvaltnings- och kontrollsystemen måste vara effektiva för att undvika potentiella fall av intressekonflikter, uteblivna förhands- eller efterhandskontroller, bristfällig förvaltning av budgetmässiga och rättsliga åtaganden samt underlåtenhet att rapportera problem i registret över undantag.

Digitalisering och den gröna omställningen

25. Europaparlamentet noterar med uppskattning att byrån i april 2021 antog digitaliseringsramen EEA-Eionet, och att den har påbörjat en rad viktiga verksamheter såsom en modernisering av byråns datainfrastruktur och projekt för utforskning av användningen av artificiell intelligens. Parlamentet välkomnar att byrån under 2021 lanserade flera nya digitala produkter och kunskapsprodukter, inbegripet Europeiska observatoriet för klimat och hälsa och verktyget European Climate Data Explorer inom plattformen Climate-Adapt samt interaktiva webbrapporter om luftkvalitet och klimatrisker.
26. Europaparlamentet noterar vad gäller hotbilden mot byråns it-nät och cybersäkerhet att byrån har infört blå respektive gröna nät på kontoren, där ett grönt nät innebär att personalens bärbara datorer är avskilda från alla interna system och ett blått nät används för de bärbara datorer som ännu inte har kunnat isoleras och som därför är underställda restriktioner vad gäller tillgänglig programvara.
27. Europaparlamentet noterar byråns miljöledningssystem och att byrån har åtagit sig att bli en klimatneutral organisation. Parlamentet noterar att byrån 2021 beställde en studie för att identifiera åtgärder som kan genomföras för att minska byråns växthusgasutsläpp och bidra till att byrån blir klimatneutral senast 2030.
28. Europaparlamentet påminner om vikten av att öka digitaliseringen av byrån när det gäller intern drift och förvaltning men också för att påskynda digitaliseringen av förfarandena. Parlamentet betonar att byrån måste fortsätta att vara proaktiv i detta avseende för att undvika en digital klyfta mellan unionens byråer. Parlamentet påpekar dock att alla nödvändiga säkerhetsåtgärder måste vidtas för att undvika att den behandlade informationens onlinesäkerhet äventyras.
29. Europaparlamentet uppmuntrar byrån att ha ett nära samarbete med Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå (Enisa) och cybersäkerhetscentrumet för unionens institutioner, organ och byråer (CERT-EU) och att göra regelbundna riskbedömningar av sin it-infrastruktur och säkerställa att dess cyberförsvar regelbundet granskas och testas. Parlamentet föreslår att uppdaterade utbildningsprogram om cybersäkerhet ska erbjudas alla medarbetare, inbegripet personal på ledande befattningar, inom byrån. Parlamentet uppmuntrar byrån att snabbare utveckla sin cybersäkerhetspolicy, att redovisa den senast den 31 december 2023 och att underrätta den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten.

Driftskontinuitet under covid-19-pandemin

30. Europaparlamentet noterar att byrån som reaktion på pandemirestriktionerna införde onlinerekrytering med stöd av rekryteringsplattformen Systal som tagits i bruk, vilket gjorde att byrån kunde fullfölja ett stort antal rekryteringar under 2020 och 2021 och därmed bara ha ett fåtal lediga tjänster kvar vid respektive års slut.
31. Parlamentet välkomnar att byrån under 2021, trots den pågående covid-19-pandemin, fortsatte att bedriva sitt arbete på ett effektivt och flexibelt sätt och utan onödiga förseningar. Parlamentet uppmuntrar byrån att dra lärdom av de erfarenheter som har gjorts i fråga om distansarbete och hybridarbete, för att i framtiden bättre kunna avgöra i vilka fall det är effektivare att hålla möten på distans än på plats.
32. Europaparlamentet noterar att byrån 2021 började genomföra referensåtgärderna för cybersäkerhet i väntan på en förordning om åtgärder för cybersäkerhet vid unionens institutioner, organ och byråer (förordningen om cybersäkerhet) liksom en nolltillitsstrategi och flerfaktorsautentisering för alla interna tjänster, och att administrativa it-rättigheter sågs över och begränsades till ett minimum.

Övriga kommentarer

33. Europaparlamentet noterar att byrån 2021 inledde ett flerårigt projekt bestående av flera delar för att rationalisera sin närvaro på nätet under de kommande åren, utveckla kraftfullare webbinnehållsstrategier på byråns alla plattformar och införa ett förbättrat webbplatsnavigeringssystem. Parlamentet noterar att byråns nya webbplats kommer att vara förenlig med riktlinjerna för tillgängligt webbinnehåll WCAG 2.1.
34. Europaparlamentet påminner om vikten av att ge allmänheten tillräcklig information om de risker som uteblivna åtgärder innebär när det gäller att bekämpa och anpassa sig till klimatförändringarna och välkomnar byråns kommunikationsverksamhet i detta sammanhang, oavsett om det gäller audiovisuellt innehåll, onlinedebatter, den årliga fototävlingen eller lokal kommunikationsverksamhet, och uppmanar byrån att utveckla och om möjligt intensifiera sin verksamhet under den kommande perioden.
35. Europaparlamentet noterar att byrån ledde EU-byråernas nätverk och de flesta av dess undernätverk, i linje med EU:s prioriteringar i fråga om digitalisering, miljömässig motståndskraft och återhämtning, och att den bl.a. arbetade med att stödja den gröna omställningen och bidra till en miljöanpassning av EU-byråernas nätverks administration.
36. Europaparlamentet uppmanar byrån att vidareutveckla sin samverkan (t.ex. personalresurser, fastighetsförvaltning, it-tjänster och säkerhet) och att stärka sitt samarbete, sitt utbyte av god praxis och sina diskussioner om områden som är av gemensamt intresse med andra unionsbyråer i syfte att förbättra effektiviteten.
37. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 10 maj 2023 ^(?) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

^(?) Antagna texter, P9_TA(2023)0190.